

Λόγος Εγκωμιαστικός στην Αγ. Μάρτυρα Πελαγία

/ [Πεμπτουσία](#)

image not found or type unknown

Ας είναι ευλογητός ο Θεός· διότι και γυναίκες πλέον περιπαί-ζουν το θάνατο, και κόρες τον περιγελούν, και παρθένες, και μά-λιστα πολύ νέες και που δεν γνώρισαν γάμο, σκιρτούν επάνω στα ίδια τα κεντριά του άδη χωρίς να παθαίνουν τίποτε το φοβερό. Όλα αυτά λοιπόν τα αγαθά μάς δόθηκαν εξαιτίας του Χριστού που γεν-νήθηκε από Παρθένο· διότι μετά τους μακάριους εκείνους ανυπό-φορους πόνους και την φρικωδέστατη γέννηση ατόνησαν τα νεύρα του θανάτου, παρέλυσε η δύναμη του διαβόλου, και όχι μόνο στους άνδρες πλέον, αλλά και στις γυναίκες έγινε ευκαταφρόνητος, και όχι μόνο στις γυναίκες, αλλά και στις κόρες.

Όπως ακριβώς δηλα-δή κάποιος άριστος ποιμένας συλλαμβάνοντας το λιοντάρι που προκαλεί φόβο στα πρόβατα και εξολοθρεύει όλο το κοπάδι, αφού βγάλει τα δόντια του, κόψει τα νύχια του και κουρέψει τα μαλλιά του, το κάνει ευκαταφρόνητο και καταγέλαστο, παραδίνοντάς το έτσι στα αγόρια και τα κορίτσια των βοσκών να το περιπαί-ζουν, έτσι λοιπόν και ο Χριστός, τον θάνατο, που ήταν φοβερός στη φύση μας και προκαλούσε φόβο σ' ολόκληρο το γένος μας, αφού τον συνέλαβε και διέλυσε όλο το φόβο που προκαλούσε, τον παρέ-δωσε, ώστε

να τον περιπαίζουν και παρθένας.

Γι' αυτό και η μακαρία Πελαγία έτρεξε προς αυτόν με τόση μεγάλη ευχαρίστηση, ώστε να μη περιμένει ούτε τα χέρια των δημίων, ούτε να οδηγηθεί σε δικαστήριο, αλλά με την υπερβολική προθυμία της να προλάβει την σκληρότητα εκείνων. Διότι είχε προετοιμαστεί και για τα βασανιστήρια και κολαστήρια και για κάθε είδος τιμωριών, αλλά φοβόταν μήπως χάσει το στεφάνι της παρθε-νίας. Και για να μάθεις ότι φοβόταν την ασέλγεια των άσεβών, προλαβαίνει και αρπάζει από πριν τον εαυτό της από την αισχρή ατίμωση· εκείνο που κανένας από τους άνδρες δεν επιχειρήσε ποτέ να κά-νει, αλλά οδηγήθηκαν όλοι στο δικαστήριο και εκεί επέδειξαν την ανδρεία τους, οι γυναίκες, εξαιτίας της εύκολης επιδράσεως που δέχεται η φύση τους, επινόησαν για τον εαυτό τους αυτόν τον τρόπο θανάτου.

Διότι, εάν ήταν δυνατό και την παρθενία να διαφυλάξει και να επιτύχει τα στεφάνια του μαρτυρίου, δεν θα απέφευγε την ει-σαγωγή της στο δικαστήριο· και επειδή έπρεπε οπωσδήποτε το ένα από τα δύο να το χάσει, θεωρούσε σαν την πιο χειρότερη μορφή παραλογισμού, ενώ μπορούσε να επιτύχει τη νίκη και των δύο, να φύ-γει από τη ζωή λαμβάνοντας το ένα μόνο στεφάνι. Γι' αυτό δεν θέ-λησε να μεταβεί στο δικαστήριο, ούτε να γίνει θέαμα στα ακόλαστα μάτια, ούτε να επιτρέψει στα ασελή βλέμματα να νοιώσουν απόλαυση βλέποντας το πρόσωπό της και ν' ατιμάσουν το άγιο εκείνο σώμα, αλλά από το σπίτι και τον γυναικωνίτη ήλθε σε άλλο σπίτι, τον ουρανό.

Πράγματι είναι μεγάλο πράγμα το να δει κανείς δημίους να στέκονται γύρω-γύρω και να τρυπούν τις πλευρές, δεν είναι όμως καθόλου κατώτερο και αυτό από εκείνο. Διότι σ' εκείνους, επειδή οι αισθήσεις έχουν ήδη παραλύσει εξαιτίας των ποικίλων βασανι-στηρίων, δεν φαίνεται πλέον ο θάνατος φοβερός, αλλά θεωρείται σαν κάποια απαλλαγή και ανακούφιση από τα μελλοντικά κακά. Αυτή όμως που δεν έπαθε ακόμη τίποτε τέτοιο, αλλ' είχε ακέραιο ακόμη το σώμα της και δεν αισθανόταν κανένα πόνο μέχρι στιγμής, χρειάζεται κάποιο μεγάλο και γενναίο φρόνημα, εάν πρόκειται με βίαιο θάνατο να στερήσει από τον εαυτό της την παρούσα ζωή.

Όστε, όταν θαυμάζεις εκείνους για την καρτερία τους, θαύμασε και αυτήν για την ανδρεία της· όταν νοιώσεις έκπληξη για την υπο-μονή εκείνων, νοιώσε έκπληξη και για το γενναίο φρόνημα της, διότι είχε την τόλμη να υποστεί τέτοιο θάνατο. Και μη προσπερά-σεις έτσι απλώς το συμβάν, αλλά σκέψου ποια φυσικό ήταν να είναι η διάθεση μιας απαλής κόρης, που δεν γνώριζε τίποτε επί πλέον από το θάλαμό της, βλέποντας για μια στιγμή να καταφθάνουν στρατιώτες, να στέκονται μπροστά στη πόρτα της και να την καλούν στο δικαστήριο, να την σύρουν στην αγορά για τέτοια και τόσο με-γάλα πράγματα. Δεν υπήρχε μέσα ούτε ο πατέρας της, ούτε η

μητέ-ρα της, ούτε η τροφός της, ούτε η υπηρέτρια, ούτε γείτονας, ούτε φίλη, αλλ' είχε απομείνει μόνη ανάμεσα σ' εκείνους τους δημίους.

Το ότι λοιπόν μπόρεσε να βγει και ν' αποκριθεί σ' εκείνους τους δημίους στρατιώτες, ν' ανοίξει το στόμα της και να μιλήσει, το να τους δει, το να σταθεί και ν' αναπνεύσει, πώς δεν είναι άξιο εκπλήξεως και θαυμασμού; Δεν ήταν αυτά γνωρίσματα της ανθρώπι-νης φύσεως. Βέβαια το μεγαλύτερο μέρος το πρόσφερε η βοήθεια του Θεού. Όμως ούτε αυτή στάθηκε τότε αργή, αλλά πρόσφερε όλα όσα εξαρτιόνταν από την ίδια, όπως την προθυμία, το φρόνημα, τη γενναιότητα, τη θέληση, την προαίρεση, την προσέλευση με εν-θουσιασμό και βιασύνη. Το να γίνουν όμως όλα αυτά, αυτό κατορθώθηκε με τη βοήθεια του Θεού και την ουράνια εύνοια. Ωστε αξίζει και να τη θαυμάζει κανείς και να την μακαρίζει· να την μακαρίζει εξαιτίας της συμμαχίας του Θεού, και να την θαυμάζει για τη δική της προθυμία. Διότι ποιος θα ήταν δυνατό να μην εκπλαγεί δίκαια, ακούοντας, ότι μέσα σε μια στιγμή έλαβε μια τόσο μεγά-λη απόφαση, την ενέκρινε με προθυμία και την πραγματοποίησε;

Διότι βέβαια γνωρίζετε όλοι, ότι εκείνα που πολλές φορές με-λετήσαμε επί μακρόν χρόνο, όταν ήρθε ο καιρός που ζητούσε την πραγματοποίησή τους, επειδή ο νους μας κυριεύθηκε από λίγο φόβο, όλες εκείνες τις σκέψεις τις απορρίψαμε και φοβηθήκαμε για μια στιγμή από την αγωνία. Αυτή όμως μπόρεσε μέσα σε μια στιγμή και να δεχθεί και ν' αποφασίσει και να πραγματοποιήσει μια τόσο φρικτή και φοβερή απόφαση, και ούτε το φοβερό των παρό-ντων εκεί στρατιωτών, ούτε το δύσκολο του καιρού, ούτε η ερημία της επιβουλευόμενης, ούτε το ότι είχε εγκαταλειφτεί μόνη μέσα στο σπίτι, ούτε τίποτε άλλο θορύβησε τη μακαριά εκείνη, αλλά σαν να υπήρχαν εκεί παρόντες κάποιοι φίλοι και γνωστοί, έτσι όλα τα έκαμε χωρίς φόβο, και πολύ σωστά. Διότι δεν ήταν μέσα μόνη, αλλ' είχε σύμβουλο τον Ιησού· εκείνος τη βοηθούσε, εκείνος άγγι-ζε την καρδιά της, εκείνος έδινε θάρρος στη ψυχή της, εκείνος μόνος απομάκρυνε το φόβο. Και αυτά δεν τα έκανε τυχαία, αλλ' επει-δή η μάρτυς είχε προετοιμάσει προηγουμένως τον εαυτό της άξιο της βοήθειας εκείνου.

Αφού βγήκε λοιπόν έξω ζήτησε χάρη από τους στρατιώτες, να της επιτραπεί να μπει πάλι μέσα και ν' αλλάξει ενδύματ' και αφού μπήκε άλλαξε και φόρεσε αντί της φθοράς την αφθαρσία, αντί του θανάτου την αθανασία, αντί της πρόσκαιρης ζωής την αιώνια ζωή. Εγώ όμως μαζί με τα όσα λέχθηκαν θαυμάζω και αυτό, πώς εξαπάτησε η γυναίκα τους άνδρες, πώς εκείνοι δεν υποπτεύτηκαν τίποτε από εκείνα που επρόκειτο να συμβούν, πώς δεν αντιλήφθηκαν το δόλο; Διότι δεν μπορεί να πει κανείς, ότι κανένας δεν έκανε τίποτε παρόμοιο· πολλές ίσως και να έπεσαν στους γκρεμούς, να ρίχθηκαν στο πέλαγος, και ξίφος να ώθησαν στο στήθος τους,

και θηλιά να πέρασαν στο λαιμό τους, και από πολλά τέτοια δράματα ήταν γεμάτος ο καιρός εκείνος αλλ' ο Θεός τύφλωσε την καρδιά τους, ώστε να μην αντιληφθούν το δόλο.

Γι' αυτό και ξέφυγε μέσα από τα δί-χτυα. Και όπως ακριβώς το ελάφι που έπεσε στα ίδια τα χέρια των κυνηγών και έπειτα, αφού διέφυγε, σταματά πλέον το τρέξιμό του στην κορυφή όρους που είναι δύσβατο για τα πόδια των κυνηγών και αδύνατο στο ρίξιμο των βέλων, και από εκεί βλέπει χωρίς φόβο εκείνους που προηγουμένως θέλησαν να του κάνουν κακό, έτσι λοιπόν και αυτή, αν και έπεσε μέσα στα ίδια τα χέρια των κυνηγών και ήταν κλεισμένη, σαν μέσα σε δίχτυα, μέσα στους τοίχους του σπιτιού της, έτρεξε όχι στην κορυφή όρους, αλλά στην ίδια την κορυφή του ουρανού, όπου δεν ήταν πλέον δυνατό να ανεβούν εκείνοι και βλέποντας τους στη συνέχεια ν' αναχωρούν από εκεί με άδεια χέρια, χαιρόταν, βλέποντας τους άπιστους να περιβάλλονται από πολλή ντροπή.

Σκέψου λοιπόν πόσο μεγάλο πράγμα ήταν να κάθεται ο δικαστής στην έδρα του, να είναι παρόντες οι δήμιοι, να είναι έτοιμα τα βασανιστήρια, όλο το πλήθος να είναι συγκεντρωμένο, οι στρατιώτες να περιμένουν, και όλοι να είναι μεθυσμένοι από την ηδονή με την ελπίδα ότι θα έχουν το θήραμα, και εκείνοι που πήγαν να το συλλάβουν να επιστρέφουν με σκυμμένα τα κεφάλια και να διηγούνται το δράμα που συνέβηκε. Πόση ντροπή και πόση οδύνη και χλευασμός φυσικό ήταν να διαχυθεί επάνω σ' όλους τους άπιστους;

Πώς φυσικό ήταν ν' αναχωρούν σκύβοντας κάτω από ντροπή το κεφάλι, μαθαίνοντας από τα έργα, ότι ο πόλεμός τους ήταν όχι προς ανθρώπους, αλλά προς το Θεό; Και ο Ιωσήφ βέβαια, όταν επιβουλευόταν από την κυρία του, εξήλθε τότε γυμνός, αφήνοντας το ένδυμα που είχε κρατηθεί από τα μιαρά χέρια της βάρβαρης γυναίκας, ενώ αυτή δεν άφησε ούτε να πιάσουν το σώμα της τα ακόλαστα χέρια, αλλά αφού ανέβηκε με γυμνή τη ψυχή και άφησε την αγία σάρκα της στους εχθρούς της, τους έβαλε σε πολλή αμηχανία· διότι δεν ήξεραν τι να κάνουν το λείψανό της.

Τέτοια είναι τα κατορθώματα του Θεού· τους δούλους του από δύσκολες καταστάσεις τους οδηγεί σε πολλή ευκολία, ενώ εκείνους που αντιτίθενται προς αυτόν και τον πολεμούν ακόμη και από εκείνα που φαίνονται ότι είναι εύκολα, τους οδηγεί στην πιο μεγάλη αμηχανία. Διότι τι υπήρχε χειρότερο από την αμηχανία εκείνη, στην οποία είχε πέσει τότε η κόρη; Και τι πιο εύκολο από την ευκολία στην οποία βρίσκονταν τότε οι στρατιώτες; Την κρατούσαν μόνη, κλεισμένη μέσα στο σπίτι σαν μέσα σε φυλακή, και όμως έφυγαν από εκεί αποτυγχάνοντας να συλλάβουν το θήραμα.

Επίσης, ενώ η κόρη ήταν έρημη από συμμάχους και βοηθούς και δεν έβλεπε από πουθενά καμιά διέξοδο από τα δεινά, και τα στόματα των θηρίων εκείνων που βρίσκονταν κοντά της, διέφυγε τις επιβουλές, σαν να την άρπαξαν, θα μπορούσε να πει κάποιος, μέσα από τον φάρυγγα τους, και νίκησε τους στρατιώτες, τους δικαστές και τους άρχοντες. Και όταν βέβαια ζούσε είχαν την ελπίδα όλοι αυτοί ότι θα την νικούσαν, όταν όμως πέθανε, τότε έπεσαν σε μεγαλύτερη αμηχανία, για να μάθουν ότι ο θάνατος των μαρτύρων είναι νίκη των μαρτύρων. Και συνέβαινε το ίδιο, όπως έγινε με ένα πλοίο, που ήταν γεμάτο από πολύτιμα μαργαριτάρια, το οποίο εξαιτίας της εισβολής κάποιου κύματος στην είσοδο ακριβώς του λιμανιού, κινδύνευσε να βυθιστεί και να βρεθεί κάτω από τα κύματα, αλλά διαφεύγοντας τον κίνδυνο και ωθούμενο από το ρεύμα των υδάτων κατόρθωσε να φθάσει στο λιμάνι με μεγαλύτερη ταχύτητα.

Έτσι λοιπόν συνέβη και με τη μακαρία Πελαγία. Διότι η έφοδος των στρατιωτών και ο φόβος των αναμενόμενων βασανιστηρίων και η απειλή του δικαστή πέφτοντας επάνω της σφοδρότερα από οποιοδήποτε κύμα, την εξανάγκασαν να πετάξει προς τον ουρανό με μεγαλύτερη ταχύτητα· και το κύμα που επρόκειτο να καταποντίσει το πλοίο, την έστειλε στο γαλήνιο λιμάνι, και έτσι μεταφερόταν το σώμα λαμπρότερο από κάθε αστραπή, θαμβώνοντας τα μάτια του διαβόλου. Διότι δεν μας είναι τόσο φοβερός ο κεραυνός που πέφτει από τον ουρανό, όσο φόβιζε το σώμα της μάρτυρος, φοβερότερα από κάθε κεραυνό, τις φάλαγγες των δαιμόνων.

Image not found or type unknown

Και αυτά δεν γίνονταν χωρίς την επέμβαση του Θεού. Αυτό βέβαια γίνεται φανερό κυρίως από το μέγεθος της προθυμίας και από το ότι δεν κατάλαβαν οι στρατιώτες τον δόλο, και από το ότι της έκαναν τη χάρη, και από το ότι ή πράξη έφθασε σε τέλος, αυτό μπορεί να το διαπιστώσει κανείς και από τον ίδιο τον τρόπο του θα-νάτου. Πολλοί δηλαδή που έπεσαν από ψηλή στέγη δεν έπαθαν τί-ποτε το κακό· άλλοι πάλι που υπέστησαν αναπηρία σε κάποια μέλη του σώματός τους, έζησαν πολλά χρόνια μετά από την πτώση· στην περίπτωση όμως της μακάριας εκείνης ο Θεός δεν επέτρεψε να συμβεί τίποτε από αυτά, αλλ' αμέσως πρόσταζε το σώμα ν' αφήσει ελεύθερη τη ψυχή, και την δεχόταν σαν να είχε αγωνιστεί όσο έπρεπε και να τα εκπλήρωσε όλα.

Διότι ο θάνατός της δεν οφειλόταν στην πτώση του σώματός της, αλλά ήταν αποτέλεσμα της προ-σταγής του Θεού. Και ήταν λοιπόν ξαπλωμένο το σώμα όχι

πάνω σε κρεβάτι, αλλά πάνω στο έδαφος· δεν ήταν όμως ξαπλωμένο πά-νω στο έδαφος ατιμασμένο, αλλά το έδαφος ήταν τίμιο, επειδή δέ-χθηκε σώμα ντυμένο με τόση δόξα. Και ακριβώς γι' αυτό κυρίως το σώμα εκείνο ήταν τιμιότερο με το να βρίσκεται στο έδαφος, διότι οι ατιμώσεις που υπομένουμε για χάρη του Χριστού μάς παρέ-χουν περισσότερη τιμή.

Βρισκόταν λοιπόν ξαπλωμένο πάνω στο έδαφος ενός στενού δρόμου το παρθενικό εκείνο σώμα το καθαρότερο από κάθε χρυσό, και οι άγγελοι το νεκροστόλιζαν, όλοι οι αρχάγγελοι το τιμούσαν, και ο Χριστός ήταν παρών. Διότι, εάν οι οικοδεσπότες τους καλύτε-ρους από τους δούλους τους όταν πεθάνουν τους συνοδεύουν κατά την εκφορά τους και δεν ντρέπονται, πολύ περισσότερο ο Χριστός δεν θα ήταν δυνατό να ντραπεί να τιμήσει με την παρουσία του εκείνη που παρέδωσε τη ψυχή της για χάρη του και δέχθηκε να υποστεί έναν τόσο μεγάλο κίνδυνο. Βρισκόταν λοιπόν στο έδαφος έχοντας μεγάλο εντάφιο το μαρτύριο, καλλωπισμένη με το κόσμημα της ομολογίας, ντυμένη με στολή τιμιότερη από κάθε βασιλικό ένδυμα και από κάθε τίμια πορφύρα, και έχοντας αυτήν διπλή· τη στο-λή της παρθενίας και τη στολή του μαρτυρίου· με αυτά τα εντάφια θα παρουσιαστεί στο βήμα του Χριστού.

Μία τέτοια στολή ας φροντίζουμε και εμείς να φορούμε και όσο ζούμε και όταν πεθάνουμε, γνωρίζοντας ότι, εάν κάποιος καλ-λωπίσει το σώμα με χρυσά ενδύματα, δεν το ωφέλησε καθόλου, αλλά και έχει πολλούς κατηγορούς, διότι δεν εγκατέλειψε την κενοδοξία ούτε και κατά το θάνατο· εάν όμως ντυθεί την αρετή, θα έχει πολλούς επαίνους και μετά το θάνατο. Διότι ο τάφος εκείνος, στον οποίο βρίσκεται το σώμα που έζησε με αρετή και ευσέβεια, θα εί-ναι λαμπρότερος σ' όλους κι απ' αυτές ακόμη τις βασιλικές αυλές. Και αυτού μάρτυρες είμαστε εμείς, οι οποίοι, παραβλέποντας τους τάφους των πλουσίων σαν σπήλαια, αν και έχουν χρυσά ενδύματα, τρέχουμε με μεγάλη προθυμία προς την αγία αυτή, επειδή έφυγε η μάρτυς από την έδώ ζωή έχοντας ντυμένο τον εαυτό της με την παρθενία αντί με χρυσά ενδύματα.

Ας την μιμηθούμε, λοιπόν, με όλη τη δύναμή μας. Περιφρό-νησε εκείνη τη ζωή· ας περιφρονήσουμε εμείς την τρυφή ζωή, ας περιγελάσουμε την πολυτέλεια, ας απομακρυνθούμε από τη μέθη, ας αποφύγουμε την πολυφαγία. Γι' αυτό σας ικετεύω και σας παρακαλώ να έχετε πάντοτε στη μνήμη και τη διάνοιά σας την αγία αυτή, και να μη καταντροπιάζετε την πανήγυρη, ούτε να στερήσουμε τον εαυτό μας από την παρρησία που μας παρέχεται από την εορτή αυτή. Διότι δεν νοιώθουμε τυχαία υπερηφάνεια συνομιλώ-ντας με τους ειδωλολάτρεις για το πλήθος της εορτής, καταντροπιάζοντάς τους και λέγοντας, ότι μία κόρη πεθαμένη συγκεντρώνει ολόκληρη πόλη και τόσο πλήθος, κάθε χρόνο και μετά από τόσα χρόνια, και

κανένας χρόνος δεν διέκοψε τη συνέχεια της τιμής αυτής. Διότι το πλήθος αυτό που συγκεντρώθηκε τώρα αν προσέρχεται με ευταξία θ' αποτελεί για μας κόσμημα μέγιστο, αν όμως με ραθυμία και αδιαφορία, θ' αποτελεί ντροπή και κατηγορία.

Για να νοιώθουμε λοιπόν υπερηφάνεια για το πλήθος της αγάπης σας, ας αναχωρούμε από εδώ για το σπίτι μας με την ίδια ευταξία, με όση αρμόζει ν' αναχωρούν εκείνοι που συγκεντρώθηκαν για μια τέτοια μάρτυρα. Διότι, αν κάποιος δεν αναχωρήσει έτσι για το σπίτι του, όχι μόνο δεν ωφελήθηκε, αλλά και απέσπασε μέγιστο κίνδυνο κατά του εαυτού του. Γνωρίζω ότι σεις είστε καθαροί από τα νοσήματα αυτά, αυτό όμως δεν είναι αρκετό για την απολογία σας, αλλά πρέπει και τους αδελφούς που παρεκτρέπονται να τους επαναφέρετε σε απόλυτη ευταξία και στην πρέπουσα τάξη. Τίμησες την μάρτυρα με την παρουσία σου;

Τίμησέ την και με τη διόρθωση των δικών σου μελών. Αν δεις γέλιο και βάδισμα άτακτο και εμφάνιση άπρεπή, πλησίασέ τους και κοίταξε με βλέμμα αυστηρό και φοβερό εκείνους που τα κάνουν. Αλλά σε περιφρονούν και σε κοροϊδεύουν περισσότερο; Πάρε μαζί σου δύο-τρεις ή και περισσότερους αδελφούς, ώστε με το πλήθος να γίνετε σεβαστότεροι. Εάν όμως δεν μπορέσεις ούτε έτσι να τους συνετίσεις, τότε φανέρωσέ τους στους ιερείς· μάλλον όμως είναι αδύνατο να φθάσουν αυτοί σε τόση αδιαντροπιά, ώστε, επιτιμώμενοι και παρακαλούμενοι, να μην υποχωρήσουν και να ντραπούν και ν' απομακρυνθούν από την άτακτη και παιδική συμπεριφορά. Και είτε κερδίσεις δέκα, είτε τρεις, είτε δύο, είτε και έναν μόνο, θα εισέλθεις έχοντας λάβει πολύ κέρδος.

Είναι μεγάλο το μήκος του δρόμου· ας το χρησιμοποιήσουμε λοιπόν για την περισυλλογή αυτών που αναφέραμε· ας γεμί-σουμε τη λεωφόρο με θυμιάματα. Διότι δεν θα γίνει ο δρόμος τόσο ευπρεπής, εάν κανείς καθ' όλο το μήκος του τοποθετήσει θυμια-τήρια και με την ευωδιά τους αλλάξει την μυρωδιά του αέρα, όσο ευ-πρεπής θα γίνει τώρα, εάν όλοι, όσοι τον βαδίζουμε σήμερα, διηγούμενοι αναμεταξύ μας τα κατορθώματα της μάρτυρος, πηγαίνουμε στο σπίτι μας, μετατρέποντας ο καθένας θυμιατήρι τη γλώσσα του. Δεν βλέπετε, όταν εισέρχεται ο βασιλιάς στην πόλη, με πόση ευταξία βαδίζουν οι στρατιώτες και στα δύο μέρη του δρόμου οπλισμένοι και στοιχισμένοι, δίνοντας αναμεταξύ τους χαμηλόφωνα το παράγγελμα και προχωρώντας με πολύ φόβο, ώστε να φαίνονται αξιοθέατοι σ' εκείνους που τους βλέπουν; Εκείνους λοιπόν ας μιμηθούμε· διότι και εμείς βαδίζουμε μπροστά από βασιλιά, από βασιλιά όχι αισθητό, ούτε επίγειο, αλλά από τον Δεσπότη των αγγέλων.

Έτσι λοιπόν ας μπούμε και εμείς με ευταξία και προτρέποντας ο ένας τον άλλο, να βαδίζουμε με ρυθμό και τάξη, ώστε όχι μόνο με το πλήθος, αλλά και με την κοσμιότητά μας να εκπλήξουμε τους θεατές. Βέβαια, κι αν ακόμα δεν

παραβρισκόταν κανένας άλλος, αλλά βαδίζαμε μόνοι στο δρόμο, ούτε έτσι έπρεπε να κάνουμε ασχημοσύνες, επειδή υπάρχει ο ακοίμητος οφθαλμός που είναι παντού παρών και τα βλέπει όλα. Τώρα όμως σκεφτείτε ότι υπάρχουν πολλοί αιρετικοί ανάμεσά μας, και αν μας δουν να χορεύουμε έτσι, να γελούμε, να φωνάζουμε και να μεθούμε, θα φύγουν αφού μας αποδώσουν τις χειρότερες κατηγορίες. Και αν κάποιος που σκανδαλίζει έναν υπομένει κατ' ανάγκη τιμωρία, εμείς που σκανδαλίζομε τόσους, ποιά τιμωρία θα υποστούμε; Αλλ' είθε να μη συμβεί μετά τους λόγους αυτούς και την παραίνεση αυτή να βρεθεί κάποιος υπεύθυνος γι' αυτά που είπαμε. Διότι, εάν αυτά διαπραττόμενα και πριν από αυτά που σας είπα ήταν ασυγχώρητα, μετά τη συμβουλή αυτή και την επίπληξη κάνουν πολύ περισσότερο αναγκαία την τιμωρία και σ' εκείνους που τα κάνουν και σ' εκείνους που τα βλέπουν να γίνονται και τα παραβλέπουν.

Για ν' απαλλάξετε λοιπόν και εκείνους από την τιμωρία και στον εαυτό σας να γίνετε πρόξενοι μεγαλύτερης αμοιβής, να αναλάβετε την κηδεμονία των αδελφών σας, οδηγήστε τους στη συγκέντρωση και τη διήγηση των όσων λέχθηκαν, ώστε, αφού τα μελετήσουν κατά τη διαδρομή όλου του δρόμου και μεταφέρουν υπολείμματα αυτής της τράπεζας και σ' εκείνους που έμειναν στο σπίτι και απουσίασαν από εδώ, να κάμετε λαμπρή και εκεί την πνευματική απόλαυση. Διότι έτσι και θα αισθανθούμε περισσότερο την εορτή αυτή, και την αγία μάρτυρα θ' αποσπάσουμε σε περισσότερη εύνοια, τιμώντας την με την αληθινή τιμή. Διότι από το να έλθετε εδώ και να θορυβήσετε, πολύ πιο μεγαλύτερη ευχαρίστηση θα προσφέρετε σ' αυτήν με το να φύγετε από εδώ αφού γεμίσετε και αποκομίσετε κάποια πνευματική ωφέλεια.

Μακάρι λοιπόν με τις ευχές της αγίας αυτής και εκείνων που επέτυχαν τα ίδια κατορθώματα μ' αυτήν, και αυτά και τα άλλα που λέχθηκαν να τα θυμάστε με ακρίβεια και να τα φανερώσετε όλα με τα έργα, και να ζείτε ευαρεστώντας σε όλα το Θεό, στον οποίον ανήκει η δόξα και η δύναμη στους αιώνες των αιώνων. Αμήν.

(Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, Ε.Π.Ε τ.37, σ. 83-99)